

תאריך 9.11.2022
מספר: 625

מידעון

דף מידע דו-שבועי
בהוצאת מזכירות
בית-אלפא

פנימי – לא להפצה מחוץ
לקיבוץ

תוצאות ההצבעה לכנסת ה-25 –

1.11.2022

156	יש עתיד – לפיד
89	הליכוד – נתניהו
89	מרצ – גלאון
77	המחנה הממלכתי – גנץ
65	העבודה – מיכאלי
9	הציונות הדתית סמוטריץ
6	הבית היהודי – שקד
4	באומץ בשבילך (קץ)
4	ש"ס – דרעי
4	ישראל ביתנו – ליברמן
2	אנחנו – מוש חוג'ה (נר)
2	הפיראטים (ת)
2	חד"ש/תע"ל (עודה ומיבי)
2	צעירים בוערים – מוכתר (צ)
1	חופש כלכלי – קארה (אצ)
1	קול הסביבה וזחי – (ק)

בס"ה הצביעו – 603

מתוך 724 בעלי זכות בחירה

זדש בספריה

שלום חברים,

הספריה שלנו עברה לתוכנה, אינטרנטית –
בשם: "עלי כותרים". המעוניינים לחפש ספר,
להזמין ספר לקריאה, או לבדוק את אוסף
הספרים שישנם בספריה, מוזמנים ליצור
עימי קשר ולקבל סיסמא המאפשרת להיכנס
לאתר לשם חיפושים ולהזמנות ספרים.
0522353324. או לכתובת החדשה שלנו:

alfalib653@gmail.com

ועוד חידוש, השתדרגנו בספריה, נכון להיום
כל מי שמעוניין לקרוא ספרים בצורה

דיגיטלית דרך אתר "עברית", יכול לעשות
זאת ללא תשלום. עליכם לשלוח לי למייל של
הספריה: alfalib653@gmail.com
כתובת האי-מייל שלכם, שם משתמש
וסיסמא. אני אשלח לכם קוד קופון שאיתו
תוכלו להשאיל את הספר.

בכדי לממש את שובר ההשאלה שקיבלת
מהספריה, יש לפעול לפי ההנחיות הבאות:

1. היכנסו לאתר "עברית" שכתובתו:
www.e-vrit.co.il
2. במידה ואינך רשום לעברית, יש לבצע
הרשמה מהירה לאתר בחשבון שלי
(צלמית איש).
3. באזור אישי לחיצה על לשונית "קופונים"
והזנת קוד הקופון שניתן לכם בשדה
"קוד קופון".
4. עכשו עוברים לחפש את הספר שמעניין
אותך, בוחרים בגרסה הדיגיטלית
ולוחצים על "הסופה לסל" ועוברים
לקופה.
5. מוודאים שיש רק ספר אחד בסל הקניות,
לא ניתן לממש יותר מקוד אחד בכל פעם.
6. חשוב! לבדוק כי מחיר הספר התאפס
ולסיים רכישה.
7. הספר ימתין לך באפליקציית "עברית".
8. אם מסיבה כלשהי הסכום לא התעדכן
והרכישה כרוכה בתשלום, יש לעצור את
התהליך ולפנות אלינו להמשך תמיכה
בדוא"ל srevice@e-vrit.co.il

הספריה פתוחה במשך השבוע בין השעות
11:00 – 9:30 (כדאי להתקשר לפני)
ספריית הילדים – 18:00 – 16:00
בהצלחה!!
יהודית 0522353324

תשלום אגרת ביוב קולחי גלבוץ

חישוב אגרת הביוב בחודשים אפריל עד נובמבר יהיה מבוסס על צריכת המים בחודשי החורף (דצמבר עד מרץ) שאלו החודשים בהם מירב צריכת המים מגיעה לביוב.

מחודש אפריל, חיוב אגרת הביוב יהיה לפי הממוצע של הצריכה בחודשי החורף ולא לפי הצריכה המלאה בפועל (הכוללת גם השקיית גינות ופעילויות מים).

ולכן כדאי בתקופה שבין ה-1.12 ועד 31.3 להקפיד על שימוש חסכני במים ולהשאיר לגשם את "האחריות" להשקיית הגינות והדשאים.

שימוש מושכל במים בחודשי החורף – יאפשר הוזלה בעלות אגרת ביוב בשאר חודשי השנה. בברכה,

שחר יערי – מנהלת קהילה

מזל טוב

לעדי בהט ומיכל ברטל
לנישואיהם.

ברכות להורים אלה ועידן בהט
ולסבתות הגי שיזף ועפרה בהט
ולכל בני המשפחה

המידעון הבא, שייצא בשבוע
הבא, יוקדש ליובל ה-100 ויסכם
את אירועי השנה שחלפה

כשל x 2

בשכונת הרפת התגלו כשלים בכל הנוגע למדרכות, כבישים וחניות. אפשר היה לצפות שבשכונת התאנים יילמד הלקח ויתוקנו הפגמים. אפשר...
הכבישים נסללו, הבורות נסתמו ואני נכנסתי לקלנועית וערכתי סיור עומק.

שום לקח לא נלמד! להיפך – ממדי הכשל אף גדלו. בשכונת הרפת הוקצה שטח מצומצם לחניות ובמקומן נבנו גינות שאיש אינו צריך אותן. מה עשו בשכונת התאנים? – צמצמו עוד יותר את שטחי החניה. וכדי שיהיה עוד פחות מקום, המכוניות חונות במקביל לכביש ולא בניצב לו.

אבל זה לא הספיק, אז התקינו חניות רק מצד אחד של הרחוב. אבל גם זה לא הספיק, אז סללו כביש יותר צר מזה שבשכונת הרפת.

אין ספק שהתוצאה תשביע את רצון המתכננים – המכוניות תחנינה בשולי הכביש, משני צדדיו וספק אם מכונית תוכל לעבור ביניהן.

עכשיו משפחה עם ילדים תצטרך לחצות את הכביש בדרכה למכונית וממנה. הישג נוסף – ילדים יתפרצו לכביש מבין המכוניות ויסתכנו בדריסה. מי שחושב שברחוב הזה התנועה לא מסוכנת, שילך לראות איך נוסעים בשכונת הרפת.

כמו בשכונת הרפת, גם כאן אין קשתות בחיבורי המדרכות. ועוד צימוק – בתחילת כל רחוב יש חניה

לנכה, צבועה בכחול מרשים מאוד. האם הכוונה ששם יחנה הנכה ומשם ילך ברגל לביתו? ואם יהיו שניים או שלושה נכים, כולם יחנו בחלקה הקטנה הזאת?

מי אחראי לשלומיאליות זאת? אני מנחש תשובה מיידית: המועצה בנתה והיא אחראית. הבל הבלים! זה הבית שלנו ועלינו

החובה לוודא שמה שבונים אצלינו יהיה מתאים לצרכינו. איפה היו כל האחראים לכשל הזה? נרדמו בשמירה?

ואלה האחראים, לא לפי גודל אחריותם: מנהל התשתיות, ועדת התכנון,

מנהלת הקהילה.

אף אחד מהם לא יקבל על עצמו אחריות. אף אחד מהם לא ייענש. אף אחד מהם לא יפוטר ולא יתפטר.

התשתיות נבנו בכספי הדיירים, אבל בתמורה הם קיבלו כשל על גבי כשל. ומה שמצער - קשה מאוד לתקן.

גידי יהלום

"אישה מגדלת קהילה"

שיחה עם **ענת בן-צבי**, הגננת המיתולוגית, שסיימה כימים אלה את עבודתה בחינוך. איך הצליחו להפתיע אותה באירוע הסיום? מה גרם לה לבחור במקצוע הזה? מה הדברים החשובים בעיניה בהתנהלות הגן ובחינוך הילדים?

ענת: ירדנו לכיוון בית העם ואני אומרת לשירלי: "מה זה ההופעה הזאת של טל? כל כך הרבה קלנועיות, הרבה אנשים" [צוחקת] ממש לא היה לי מושג...
מיכאל: נכנסת ואז ראו על הפנים שלך הפתעה מוחלטת. אמרתי: לא יכולה להיות שענת גם שחקנית כל כך טובה.
ענת: ממש רציתי לברוח. ואז קלטתי – כל כך הרבה אנשים, הורים וילדים, קמים לקראתי כאשר נכנסתי, ומוחאים כפיים. אי אפשר להישאר אדישה לקבלת פנים כזו!
מיכאל: טוב, סיום יפה, נכון?
ענת: כן, כן, מאוד מרגש.

מורשת "גן ריבה"

מיכאל: בואי נחזור להתחלה. איך בכלל התחברת לנושא של חינוך וגננת?
ענת: טוב, אני מניחה, זה לא סוד שסבתא שלי הייתה גננת.
מיכאל: אה, ריבה, גן ריבה המיתולוגי.
ענת: כן, גן ריבה המיתולוגי, זה בעצם מה שמשך אותי. אני חייבת להגיד שזה הוביל אותי. אני חושבת שכאשר התחלנו לעבוד, כנערות צעירות, איפה היו מקומות העבודה? היינו מקימות בבית הילדים. אני זוכרת שכבר בצבא היה לי ברור שלאחר השחרור אלך ללמוד, לא הייתה כלל שאלה לגבי זה.
מיכאל: למדת באורנים?
ענת: התחלתי בסמינר הקיבוצים, עשיתי שנה אחת, הבנתי שזה ממש לא הכיוון ועברתי לאורנים. למדתי שלוש שנים ואז עוד סיימו בלי תואר. ממש שבועיים אחרי שגמרתי ללמוד, נסעתי לחוץ לארץ כדי לפגוש את גילי, שכבר היה בחו"ל.
מיכאל: אבל היה לך ברור שתעבדי בחינוך?
ענת: כן, אבל לא ידעתי לכמה זמן אני נוסעת, וגם, אתה יודע, אני התחברתי עם גילי ומה ידעתי - עין חרוד, בית אלפא? באמת לא ידעתי. במשך שלוש שנים לא היינו פה. אני לא יכולה

מיכאל: בואי נתחיל דווקא באירועי השבת - מה בכלל קרה? מי אירגן את האירוע? מה ידעת?
ענת: שום דבר לא ידעתי.
מיכאל: באמת?
ענת: הפתעה מוחלטת.
מיכאל: את יודעת שהרבה אנשים אחר כך שאלו את עצמם: "רגע, היא באמת הופתעה, או שהיא שחקנית?"
ענת: שום דבר לא ידעתי, תמימות מוחלטת. בגלל שלא פרסמו את זה ברשת, רבים לא ידעו. לגבי ההורים, הודיעו להם ש"חבר מביא חבר".
מיכאל: עכשיו, מי יזם את האירועים ביום הזה?
ענת: אני לא יודעת, אבל אני מבינה שאלה שחר ורותי, רכזת חינוך, ולקחו איתם את שירלי לנס, שידעת מה לוחות הזמנים שלי, ומה אני עושה. אני באמת חשבתי ברוב תמימותי שזה שההורים של השנה הנוכחית והקודמת בחרו לטייל כסיום לעבודתי, הוא סיום מתאים.
מיכאל: פגיעה בול...
ענת: באמת פגיעה בול, ואמרתי: "נחדר, סיימנו את זה". אני מאוד לא בקטע של מסיבות וארוחות [צוחקת] ממש לא... קשה לי.
מיכאל: ואז עליתם כולכם על אוטובוס.
ענת: כן, ונסענו לברקן, ומשם ירדנו ברגל. עצרנו בגלעד, לא הבנתי למה, אחרי זה תיכינו בגן היפני, ושוב לא הבנתי למה. מאוחר יותר הסתבר לי מה עמד מאחורי זה...
מיכאל: כדי שתגיעו בדיוק בזמן.
ענת: כן, בדיוק אמרתי לגילי: "הם עושים לי זה טקס קטן בחוץ על הדשא, אז תבוא". הוא אמר: "תתקשרי אליי כשתהיי קרובה". התקשרתי [צוחקת]...
וגם טל (שיזף) אמרה לי לפני שבוע שהיא צריכה את בית העם לאיזה מופע. ועוד דיברתי איתה בשבת...
מיכאל: עבדו עלייך יפה, לא התחברו לך הדברים...
ענת: שום דבר לא התחבר, בכלל לא היה קשור.

ענת: לא, ממש לא. מפקחות לא ממש מתעסקות בחינוך, הן מתעסקות יותר בתיאוריות ובעזרה ראשונה לגנות.

חשוב גם מה שעושים מחוץ לגן

מיכאל: עכשיו, סבב בגן זה שלוש שנים? מבחינת הילדים?

ענת: כן, מקבוצה שנכנסת עד שהקבוצה יוצאת. **מיכאל:** עולה שאלה - איך לא נשחקים? איך לא מתעייפים? כל פעם, כאילו לחזור על אותם חגים ואותם טיולים. איך את מחדשת את עצמך?

ענת: אני לא רואה את זה ככה. אני מחדשת את עצמי כשהקבוצה החדשה נכנסת. נושמים עמוק, מתחילים מחדש בעצם. זה לא באמת מחדש לגמרי, אבל אני חושבת שהגן, ובכלל עבודה עם ילדים, זה הדבר הכי לא משעמם ושגרתי שיכול להיות. זה לא כמו מכונה עם חלקים שאתה כל הזמן עושה את אותו הדבר. בגן, אתה קם בבוקר, עושה ככה, אצבע בעיניים, נושם את הרוח, אומר: יש עננים, יש זה, היום הולכים לכאן, הולכים לשם.

מיכאל: יש כל הזמן מקום לאלתורים?

ענת: כל הזמן, כל הזמן. הגנות שעכשיו עובדת בגן, אמרה לי כל הזמן: "אני רוצה להודיע למטפלות את סדר היום". אמרתי לה: "אוקיי, בסדר, תודיעי, אני לא עובדת ככה. אני באה בבוקר, ואומרת - היום אנחנו נעשה ככה, אבל לא מחליטה מראש, אלא אם כן מדובר בדברים שתלויים בגורמים אחרים. לכן גם בכל יום יש הפתעה. אתה בא בבוקר, תלוי, זה יביא משהו לגן שאפשר לעשות ממנו סיפור, וזה קיבל מכה ברגל, וההוא, אבא שלו היום חורש בשדה... תמיד זה משהו אחר.

מיכאל: את נאחזת בהפתעות האלה.

ענת: ממש, כך הרגשתי.

טבע, סביבה, חגים, שורשים

מיכאל: לאורך השנים, מה היה הכי חשוב לך? על מה אמרת: על זה אני שמה דגש, זה חשוב לי. מה באמת הדברים שהיו הכי חשובים בתפיסת העבודה שלך?

ענת: קודם כל, אני חושבת שהטבע באמת, ומה שסובב אותנו, ובעיקר הקרוב. זאת אומרת - החר, השדות, הדברים הקרובים שמתקשרים בעצם להכול - לחגים, להיסטוריה. אחד

להגיד שכל הזמן זה רדפה אותי החובה שלי כלפי הקיבוץ, אבל ידעתי שבאיזשהו מקום אגיע לעבודה מעשית.

מיכאל: טוב גם רצית את זה...

ענת: כן, אבל זה גם פחד, הקטע הזה שצריך להתחיל לעבוד ולקבל אחריות גורם לחרדה.

מיכאל: וישר נהיית גננת?

מה באמת חשוב?

ענת: חזרתי לארץ באמצע השנה, אנחנו מדברים על 1986 או 87. אני זוכרת שעבדתי עם אפרת ירון, עבדנו בפעוטון שמתחת לגנטור, היינו שתינו צעירות ובצד השני עבדה אילנה סלע, שהדריכה אותנו. עבדתי איתם עד סוף השנה, ובסוף השנה נסגר גן "נרקיס". אני קיבלתי את הקבוצה לתוך "כלנית".

מיכאל: עכשיו המעבר הזה מ"שישייה" לגנת, זה לא סתם איזו המשכיות טבעית, צריך להתארגן לקראת זה, נכון?

ענת: לא יודעת. האמת, לא כל כך ידעתי איזו התארגנות אני עושה. פשוט קיבלתי את הילדים. עבדה איתי יעל רינג, שנתנה לי גב

אינטלקטואלי וטפרותי, היא באמת מאוד עזרה לי. הייתי רושמת הכול במחברת, כל מה שאני מתכוננת לעשות ב"התאספויות", איזה שירים מתאימים לחגים.

מיכאל: התכוננת כמו שצריך...

ענת: ממש התכוננתי. כן, כך היה בשנתיים הראשונות, אחר כך המחברת הזאת נזנחה, כבר התחלתי לאלתר הכול... כך בטח קורה גם בהוראה, ככל שאתה צובר ניסיון.

מיכאל: ובעצם כבר אז הבנת שזהו, זה המקצוע לחיים, ככל שתוכלי?

ענת: כן, אבל היום, כשאני מסתכלת על זה אחורה, אני אומרת שלא חשבתי שאמשיך ואמשיך וכל כך איהנה בתחום הזה. בהמשך יצאתי לכיתה א', זו הייתה כיתה א' האחרונה שעוד למדה כאן, לפני המעבר ל"רימון". הייתי ב"בית כולל" עם אורה חנון, אחר כך חזרתי לגן, ומאז כבר נשארתי. לפני כ-10 שנים המפקחת אמרה לי: "בואי, מתפשים מפקחות, קחי את זה, תתקדמי".

מיכאל: לא משך אותך?

הדברים שהוביל אותי זה הסיפור של השורשים. היו שנים שבהם אנשים רבים אזרחי המדינה ירדו מהארץ, וגם פה בקיבוץ אנשים נסעו לחו"ל ולא חזרו. ואני חשבתי שהטיולים והסביבה הקרובה, ומה שיש פה בתוך הקיבוץ, הקהילה, אלה הדברים הכי חשובים כדי לייצר איזה שהם **שורשים לילדים** כשהם צומחים. אז קודם כל עניין הכרת וחיזוק השורשים, בנוסף לכך - כמה שיותר להיות בחוץ. ברבות השנים הבנתי שגם ניהול קונפליקטים ובעיות עם ילדים, עם אתגרים, בטבע אתה עושה את הדברים בצורה מאוד שונה ממה שבתוך הגן. בתוך הגן אתה יכול להגיד: "הילד הזה משתולל כל היום, אני לא יודעת מה לעשות". כשאתה יוצא לטבע זה נראה אחרת...

מיכאל: אותו ילד משתולל, מוביל את הטיול...
ענת: אותו משתולל, כן מוביל את הטיול, הוא מראה נקודות, הוא רץ לכאן, הולך לכאן, יביא את הפרת הלבן. יש תמיד דברים שאפשר לעשות בצורה מאוד שונה, כשאתה לא בתוך 4 קירות. אז הטבע תמיד היה דבר מאוד חשוב. וכמובן החגים, אבל בעיקר **סיפורי התנ"ך**. היסטוריה דרך סיפורי התנ"ך מאוד הייתה חשובה לי והתחברה אצלי לכל הדברים שאני עושה, גם בטבע וגם באזור כולו. בכל מקום אפשר... נניח שאנחנו הולכים ליד בית קברות, אז אנחנו רק רואים את השורה הראשונה, ואני מציגה שאלה: אילו שמות מוזכרים בתנ"ך? במשרד החינוך לא אוהבים זאת, אבל אני נכנסת לבית קברות. וכשאנחנו רואים שחופרים קבר, אנחנו עומדים ליד הקבר, מסתכלים, שואלים כמובן, תמיד זה למידה. שואלים את האיש שחופר - כמה הוא חופר? איזה גודל? מה עושים פה? כל הדברים האלו ובסוף מסיימים במשהו שקשור, למשל: מה אלוהים אמר לאדם? "מן העפר אתה ואל עפר תשוב". אנחנו מדברים על זה, מה זה עפר ואיך זה קורה.

מיכאל: וואלה...
ענת: דברים רבים שאנו רואים נמצאים בתוך התנ"ך, ואנחנו כל פעם מזכירים אותם. גם הדרך שאני מספרת את התנ"ך היא במובן מסוים, אפשר להגיד שזה דרך הילדים, אבל אני ממש קוראת פסוקים, פסוקים חשובים. והם יודעים, הם יודעים אחרי זה גם לחזור עליהם.
מיכאל: כדי שיכירו את שפת התנ"ך.

ענת: כן, ממש, גם את הסיפורים וגם את השפה, אבל לא רק, אני כמובן מעשירה את זה בכל מיני פרטים שאני גם לפעמים ממציאה. על דמויות למשל, אם אומרים "שרה הייתה מאוד יפה", אני שואלת: "מה אתם חושבים, איך נראית אישה יפה? בעלת שיער ארוך? אולי היא הסתרקה? אולי ניפחה את הפנים?", אני זורקת שאלות, מגרה את הדמיון שלהם, והם מפתחים את הרעיון. זה נותן איזושהי תחושה, שזה משהו שקרוב אליהם. ועל ידי זה, סיפורי התנ"ך בעצם כל הזמן נמצאים בתוך הגן וגם מחוץ לו.

להגיע אל כולם

מיכאל: עכשיו, יש לך תמיד מעל עשרים חניכים?

ענת: כן, בדרך כלל...

מיכאל: והם ברמות שונות?

ענת: נכון...

מיכאל: וכשאת מספרת, עם כל הכבוד, את צריכה לחשוב גם על פרטים שנמצאים ברמות שונות. איך מוצאים מן ממוצע שכולם יכולים להשתלב בו?

ענת: כן, אני חושבת שזה גם עניין של הרגל. לשבת ולהקשיב לסיפורי התנ"ך זה לא כמו סיפור אחר, זה עניין של הרגל. לצעירים יותר, בהתחלה יותר קשה להם, אז מוצאים פתרונות. יושבים ליד גדולים, נותנים להם משהו להחזיק ביד. שני ילדים שקשה להם יושבים לידי, מישהו שקשה לו פתאום באמצע אז הוא בא ויושב לי ליד הרגליים, מוצאים פתרונות פיזיים כדי לאפשר להם את הרגיעה כדי להקשיב לסיפור. וגם בתחילת השנה אני מספרת סיפורים יותר קצרים.

אני הולכת לפי הסדר, זה כרונוולוגי, חוץ מ"ינוח". את הסיפור על נוח אני מחכה שירד איזה גשם טוב כדי לספר אותו. הסיפורים מביאים כל ילד להזדהות עם הדמויות ועם תכונות ורגשות שלהם - **קנאה, אהבה ושקרים**. ויש בזה משהו שמאוד תופס ילדים והם קונים, מוכנים להזדהות עם זה.

לילדים שלי הייתי משמיעה קלטות בלילה של סיפורי התנ"ך. עד היום הם צוחקים עליי וזוכרים מה שהם היו שומעים על דמויות שונות, מקלטות של שלמה ארצי ומאיר שלו.

מיכאל: איך את מסבירה להם את העניין של אלוהים למשל?

ענת: תלוי מה הם שואלים.

מיכאל: או שאת מצניעה את חלקו?

ענת: לא, אני לא מצניעה את חלקו. אנחנו מדברים על אלוהים, אבל אני תמיד נותנת להם אפשרויות. קודם כל יש ילדים שאומרים: "אלוהים נמצא רק בשמיים"; או: "הוא רואה אותנו, אבל לא באמת אנחנו רואים אותו". לא תמיד אני צריכה לתת את ההסבר לזה. ישנה שאלה נוקבת: "אתה מאמין באלוהים או לא?"

מיכאל: כבר עוסקים בזה בגן?

ענת: כן, יש כאלה שעוסקים בזה בבית. או למשל השאלה: "מי צם ביום כיפור?" אני אומרת: "אנשים מאמינים צמים ביום כיפור". ושאלת: "אצל מי בבית צמים?" והם מספרים מה קורה בבית ובמשפחה.

תמיד אני קוראת: איזה פסוק בחג, בייחוד בחגים. אני מאוד מקשיבה לשאלות שלהם, מאוד חשוב להקשיב לשאלות, משום שכאשר הם שואלים, הם באמת רוצים לדעת ולהבין.

מיכאל: את אמנם צנועה, אבל כנראה עושה את זה באופן מעניין והם לומדים להקשיב ולומדים להתייחס ואלה ערכים חשובים מאוד.

ענת: נכון, נכון, נכון. הנה עכשיו הגננת שנכנסה במקומי ביקשה שאבוא לקרוא בימי שישי, אז בימי שישי אני באה לגן וקוראת בתנ"ך.

הצרות של צידי

מיכאל: בואי נדבר על הצוותים שעבדו איתך. אני יודע לפחות על שני שמות - ליסי ולוסילה, שכל אחת מהן התמידה איתך הרבה שנים.

ענת: נכון. ליסי חזרה פעמיים, שתי קדנציות.

מיכאל: כי נעים לעבוד איתך? כי מעניין לעבוד איתך?

ענת: אני לא יודעת, אני חושבת שלגבי חלק מהעובדות זה נכון. עבדה איתי שלי, לפני שנה וחצי, שלי של מנור זלצר. היא באה לפה חדשה, אין לה שום מושג, דף חלק. בהתחלה היא הסתכלה עלינו וחשבה שאנחנו משוגעים - מה אנחנו עושים? הולכים יחפים, נכנסים לבוץ. לקח לה זמן עד שהיא תפסה שיש פה משהו שהוא מאוד מאוד שונה. אגב, גם לוסילה בהתחלה הייתה ככה, כי גם היא באה ממקום אחר שלא הכיר.

אבל אני חושבת שיש משהו שובה בדרך הזאת של העבודה, זה מרגיש איזשהו חופש כזה לעשות דברים. אנחנו עושים דברים שהילדים שמחים לעשות, יודעים לעשות והם יכולים לעשות, וגם נותנים איזשהם גבולות מאוד פתוחים, כדי שהם יוכלו להתבטא בזה. אנחנו הולכים לכל מיני מקומות יותר רחוקים, עושים תצפיות, הולכים לבריכות הדגים, מסתכלים עם משקפות, כביכול משהו של גדולים.

מיכאל: לגבי השותפות שלך, האם את גם הסמכות לגבי דברים כמו להתקלח, או לנקות, דברים כאלה, או שיש חלוקת אחריות?

ענת: פעם הייתה יותר אחריות, פעם רחצנו, השכבנו לישון, צחצחנו שיניים, כל מיני דברים שהיום כבר לא עושים, וזה לאט לאט הפך לאחריות ההורים. תראה, אני חושבת שהתפר הזה של המעבר מלינה משותפת למשפחתית, לקח כמה שנים עד שהורים לקחו את האחריות.

מיכאל: הבינו שזה שלהם.

ענת: הבינו שזה שלהם. אני זוכרת שעוד היינו מסרקים נגד כינים בתוך הגן, עכשיו כבר לא, או קוצצים ציפורניים.

אני חושבת שהצוות הוא הדבר הכי חשוב בהתנהלות הזאת שקורית בגן, במובן הזה שאיך שהם יהיו בשבילי ואני בשבילם, ככה אנחנו נוכל לקיים את סדר היום בגן. והיה לי מאוד מאוד מאוד חשוב לעשות משהו לעשות סדר, לעשות גיבוש צוות, חלק מהעשייה, ולא לתת להם רק לנקות את השירותים ואת המטבת, אלא לתת להם גם איזשהו תפקיד ולהיות אחראים על משהו, חוץ מהניקיון. מספיק שיש רשימה מה לוקחים כשהולכים לפיקניק, אז אני יודעת שזאת אחריות שלהם, אני רק אומרת "יוצאים לפיקניק", הם כבר יודעים מה לקחת.

ההורים הם חלק מההיגיון

מיכאל: עכשיו שאלה לגבי היחסים בינך ובין ההורים... אני אגיד לך משהו ואת תשתדלי לא לכעוס עליי...

ענת: אוקיי...

מיכאל: לפעמים הייתה לי הרגשה שכאילו את משדרת: "אני מסתדרת עם הכול. תעזבו, אני אפתור את זה כבר". אני צודק שאת קצת ככה שמת אותם בצד?

ענת: לא. תראה, מה זה בצד? היום ככל שהזמן מתקדם, אתה פחות שם בצד. להורים יש יותר מקום להגיד ולתת פידבק וביקורת על דברים שעושים. זה נכון שלפני עשרים שנה הורים בכלל כאילו לא כל כך התעניינו, או לא כל כך ידעו אפילו מה קורה בבתי ילדים.

מיכאל: באו בארבע לקחת את הילדים.

ענת: כן, בדיוק, לעומת המצב היום שבו הורים יותר מעורבים ויותר מתערבים.

מיכאל: מעיזים להגיד?

ענת: כן. מה שקשור לילד שלך, כן.

מיכאל: ואת מקבלת...

ענת: כן. תשמע, אני חושבת שגם למדתי במשך השנים, **ההורים הם הסמכות הקובעת** בשביל הילדים. אני חושבת שאני יכולה להיות סמכות בתוך הגן, אני חושבת שלפעמים צריך להציב גבולות. נניח שבא הורה ואומר לי: "הילד שלי לא אוהב את המורה למוזיקה". אני אומרת לו: "אתה תיפרד ממנו ואנחנו נארגן כבר את זה שהוא יכנס למוזיקה". כי המחשבה שלי היא: זה יגיד שהוא לא רוצה מוזיקה, ההוא יגיד שהוא לא רוצה התעמלות... אנחנו לא יכולים לנהל ככה את העניינים, אז בתוך הגן יש איזושהי מסגרת. הורה יכול להביא את הילד, להיפרד ממנו ליד הדלת, ואנחנו עוזרים לו להיכנס, אם הוא רוצה שנשב לידו, אבל חשוב שיהיה שיתוף פעולה, ההורה צריך לדעת זאת.

מיכאל: כלומר ההורים ידעו בזמן אמת שזו הגישה שלך?

ענת: אני חושבת שכן, באופן כללי אני חושבת שהם הבינו, שמה שבתוך הגן - אני מסדרת. אני גם אומרת את זה הרבה בשיחות הורים. שיחות גדולות הלכו והתמעטו. שיחה גדולה עושים בתחילת שנה, אז זה יותר חשוב לילדים צעירים שנכנסים, ופחות חשוב לאלה שכבר יודעים מה מקומם ואיפה הם נמצאים.

נתתי תשיבות לשיחות פרטיות ואישיות. בשלוש שנים האחרונות, לפני שהתחלנו בכלל, כבר באוגוסט, נפגשתי עם כל ההורים, אלה שנשארים בגן וכל ההורים החדשים שנכנסים. ואני מילאתי טופס כזה, שבו נכתב מה ההורים אומרים, מה הילד אוהב, מה המטרות שלנו בשנה הזאת עם ילדים שכבר היו בגן, מה כדאי להשיג, מה הקשיים, כל מיני דברים. טופס כזה, שנכנס לתוך תיקייה, הוא גם כן תיעוד. זה נהיה

עסק מאוד רציני בשבע שנים האחרונות. לאורך השנה מתקיימות שיחות עם הורים. מי שמבקש שיחה, אנחנו קובעים. ואם זה לא יהיה השבוע, זה בשבוע הבא. יש כל הזמן שיחות עם הורים שרוצים לדעת. יש גם שיחות טלפון, לפעמים מתקשרים בטלפון.

הכנה לכיתה א'

מיכאל: אומרים, את בטח יודעת, שהגן, בעיקר בשנה האחרונה (של הגן), הוא כאילו שלב לקראת כיתה א'. יש באמת איזה קשר, איזו הכנה?

ענת: אני חושבת שכאשר ילדים נכנסים לגן, כל דבר הוא למידה. סיפור התני"ך זה למידה, ישיבה לסיפור זה למידה. אני עושה עם הבוגרים של השנה האחרונה, אנחנו כל יום בצהריים יושבים, ומשחקים במספרים, משחקים בלצייר, למלא קווים, למלא כל מיני דגמים, לעשות בסרגל קו ישר. אין בשום מקום שאני מלמדת אותם "תיקרא", או "בוא נקרא מהספר". כל מיני משחקים פונולוגיים, שרים כל מיני שירים, מחלקים להברות, הכול משחק.

מיכאל: אז בסך הכול את יוצרת עולם הרבה יותר יצירתי מאשר בכיתה א'.

ענת: במידה מסוימת, אבל זו ירידה לצורך עלייה. הם חייבים ללמד את כולם ולהביא את כולם לאיזושהו קו, שכולם יקראו. מה שכן, כואב לי שדברים אחרים נשכחים בצד. קשה לי עם זה שהם למשל לא יוצאים לטיולים בכלל.

אני אומרת למורים בבית הספר היסודי (במתחם גלבו), שכבר פועל ארבע שנים, "תבואו עד לגן, אני אוביל אתכם למצפה יוחנן. תבואו, אין בעיה, כל שעה, מתי שאתם בוחרים". והם טוענים: "לא, אי אפשר, הילדים שלנו לא הולכים כמו הילדים שלך, וזה לוקח המון זמן, ושעת טיול זה שלושת-רבעי שעה, ואנחנו לא נספיק ללכת ולחזור. ויושבים בכיתות. זה עצוב בעיניי.

10 ביחסי אנוש

מיכאל: אני רוצה לשאול אותך על נושא שאני קורא לו יחסי אנוש שבין הילדים - עזרה לחלש, סגנון דיבור אחד לשני, היום שומעים כל כך הרבה על תופעה של חרמות. את מתייחסת לזה?

ענת: אני לא באמת מתייחסת לחרמות... קודם כל, **שיתוף פעולה זה נר לדגלי**, בכל מקום שאפשר אני מדברת על שיתוף פעולה ועל עבודת צוות. אם אנחנו צריכים להוציא מהחצר איזה צינור, אני ישר מארגנת עבודת צוות, באים חמישה-שישה ילדים, אנחנו סוחבים ביחד את הצינור. דברים כבדים זה "לחם", זה בדיוק המקום. או כשעולים על ההר, כשצריך עזרה, כשצריך לטפס, מישוהו מושיט יד. יש לי פה בטלפון תמונות, מלא תמונות של ילדים שעוזרים אחד לשני. זה לא שאני לא יכולה לעזור, אבל יותר חשוב שהילדים יעזרו, ואני אתן להם חיזוק: "עשיתם יופי של שיתוף פעולה", או: "ראית איך הצלחת למשוך לו ביד והוא הצליח לעלות? בלעדיך הוא לא היה מצליח לעשות את זה". **כל הזמן לשבח את הדברים האלו**, להעצים את הדבר הזה.

עניין החרמות האלו, זה פחות בא בגילאים הצעירים, אבל בגילאים הצעירים, אם יש קללות ודיבור לא יפה, דברים כאלו אנחנו מנסים בכל דרך לנהל את זה, כי זה ישנו. השאלה היא איך יוצרים מצב שמדברים על זה אחר כך.

מיכאל: איך מבינים מה כן ומה לא...

ענת: מה כן ומה לא, ואיך עושים פתרון, אנחנו קראנו לזה: "**לעשות פתרון**". שני ילדים שרבים וכוועסים, בסוף יושבים וכל אחד צריך להגיד מה הוא הרגיש, תמיד לקשר את זה לרגשות. להציג שאלה: איזה פתרון אחר יכול להיות? ובסוף הם צריכים לעשות איזשהו פתרון, ללחוץ יד, לתת כף, שולם שולם, ולחזור למשחקים שלהם. למשל, הייתה לי איזו תקופה, דווקא לאחרונה, לפני הקורונה, שעשו ימי הולדת של חברים והזמינו רק חלק מהילדים.

מיכאל: זה גם סוג של חרמות.

ענת: בדיוק. ואני שוחחתי על זה עם ההורים בשיחת הורים. אמרתי להם: "חבריה, זה לא יכול להיות בדרך הזאת".

מיכאל: למרות שזה מחוץ לגן, זכותו של כל אחד.

ענת: נכון ובגלל זה אני מאוד התלבטתי איך לעשות את זה, אבל אמרתי - מכיוון שהם כולם ילדים בתוך קבוצה שנקראת "גן חצב", אז האפשרות היא להזמין את כולם, או

להזמין שכבת גיל. זאת אומרת, אם אתה מזמין רק את הילדים הבוגרים, בבקשה לך על זה. אבל אתה לא יכול להזמין רק חלק מאיזושהי שכבה, וההורים לגמרי קיבלו את זה.

החלטה לא קלה

מיכאל: עכשיו זה שהחלטת להפסיק ולפרוש. זו החלטה שלך, או אמרו לך במשרד החינוך: "די מספיק".

ענת: מצידי אני יכולתי להמשיך עוד איזה שנה-שנתיים ככה בלי בעיות. אני עדיין בכושר לטפס על ההר...

מיכאל: מה, הרגשת שמיצית?

ענת: לא, בכלל לא. הרגשתי שיש דברים אחרים הנכדים...

מיכאל: אפילו את כבר מתחילה לדבר ככה...

ענת: כן, אני נוסעת פעמיים בשבוע לנכדים. ככה הייתי נוסעת אחרי העבודה וזה לא קל. וגם הילדים שלי, אתה יודע, נכדים ראשונים, אבל יהיו עוד... כבר יש בדרך. אני גם מרגישה שהתעייפתי מזה שאומרים לי מה לעשות במשרד החינוך.

מיכאל: באמת? את, זה הרי שמחה לכל

מפקחת, אחת שאפשר לסמוך עליה?

ענת: אפשר לסמוך עליי, כן, אבל היו גם כאלה שמאוד רצו להגביל אותי, והייתי צריכה למצוא דרכים משלי. אבל בעיקר, אתה יודע, אתה חייב להיות משמונה עד שתיים, אתה חייב ללכת לכל המפגשים של הגננות, זה דבר מאוד מעייף ומעצבן...

מיכאל: את לא צריכה את זה.

ענת: ואתה חייב ללמוד מספר מסוים של שעות כל שנה כדי להתקדם, למרות שעכשיו הגעתי

לדרגה הכי גבוהה שיכולתי להגיע מבחינת

שלבים. אני מוכנה להיות בגן כמה שעות

שתרצה, אבל כשאני רוצה לצאת, שייתנו לי

לצאת. הקורונה עזרה לי, במובן זה שפתאום

ישבתי בבית ולא הייתה לי שום אחריות, מצב

שאיני רגילה אליו. ניהלתי קצת את הדברים

דרך הטלפון, או המחשב, אבל היה לי זמן

לעצמי. לשבת על המרפסת, לעשות דברים שאני

אוהבת, כמו לרכב על אופניים, לשחות, דברים

שאני אוהבת לעשות.

מיכאל: תמשיכי בחמש וחצי בבוקר לשוטט עם אבא?

ענת: כן אני משוטטת איתו [צוחקת]... זה טוב בשביל שנינו כנראה.

מיכאל: מילא אות, אבל איך הוא עוד יש לו כוח?...

ענת: הוא רוצה מוקדם בבוקר, אין לו זמן.

מיכאל: לסיום, לא אשאל אותך איך את מסכמת את תקופה, כי בעצם אמרת את זה כל הזמן. אשאל אותך: מה תעשי בכל הזמן שיתפנה לך? כבר אמרת נכדים, אני באמת מאחל לך הרבה הנאה ושתרגישי שאת עוזרת ותורמת. מה עוד?

ענת: עיינתי בחוברת החוגים של "דורות בגלבוני", אבל דחיתי לשנה הבאה ואני מניחה שאז אצטרף, אולי להרצאות של עידית פרי, עליה שמעתי המלצות מסקרנות. עכשיו הציעו לי חברים: "בואי תהיי איתנו פעם בחודש, עושים 'שביל ישראל לייטי', ללכת אני מאוד אוהבת. מודה שאני מאד לא רוצה להכניס את עצמי כבר למסגרת, אני ממש מרגישה שאני רוצה עכשיו דברים מזדמנים.

מיכאל: משפט לסיום?

ענת: אני מרגישה שעם השנים – 34 שנים לא הולכו ברגל - מאד השתניתי בדרך. נכון, חינכתי דורות, אבל גם הם חינכו אותי. כתבתי את זה לילדים שלי. הם גם גידלו אותי בעצם בתור אמא, וגם הם גידלו אותי בתור גננת. כן, הסלוגן הנפלא הזה של: "אישה מגדלת קהילה"...

מיכאל: כאילו שהכוונה היא במצטבר, מחזור ועוד מחזור ועוד מחזור, מי שנשאר פה הופך להיות חלק מהקהילה.

ענת: נכון, גם הגן עצמו הוא חלק מהקהילה. לא יודעת, אבל זה סלוגן מאד מחמיא וגם מרגש. זהו, כל דבר באהבה. לעשות באהבה.

כתב: מיכאל

לזכרו של אליושה ברנע (1934-2022)

אליושה (אליהו) ברנע לבית בוקינסקי

אליושה נולד ב-4.8.1934, בחיפה, בשכונת נווה שאנן.

הוריו, חיה ויצחק בוקינסקי, נולדו באזור ביאליסטוק שבפולין, ועלו ארצה בשנת 1933.

בסוף שנת 1934, כשאביו יצחק החל לעבוד במפעל לטקסטיל "אתא", עברה המשפחה לגור בקריית פרוסטיג, בחלקת אדמה שקנה אביו. בצריף, ללא חשמל, מים זורמים או שירותים.

ליד הצריף הקימה אימו חיה משק עזר זעיר, שהיו בו עזים, פרה, תרנגולות, וגן ירק. המשק סיפק למשפחה מזון, ואימו מכרה את עודפי תוצרתו – ביצים, חלב וירקות – לתושבי המקום. כך הגדילה את הכנסות המשפחה.

אביו, שהיה בין הפועלים הראשונים ב"אתא", הפך עד מהרה לדמות מרכזית בבית החרושת, ואחת מפעילויותיו כחבר ועד העובדים, הייתה המאבק שניהל כנגד העסקת פועלי קבלן במפעל.

בתקופת מאורעות 1936-1939, היו הוריו יוצאים לשמירה בעמדה של קריית פרוסטיג. כאשר היו עוזבים את הצריף היו משכיבים אותו לישון, ואליושה נהג לספר שהיה נשאר לבד בחושך, כשלאוזניו מגיעים הדי היריות. מתקופת מלחמת העולם השנייה זכר אליושה את ההפצצות האיטלקיות, ואחר כך הגרמניות, על בתי הזיקוק במפרץ.

אליושה התחנך בגן הילדים ובבית הספר הדתי של "הפועל המזרחי", בקריית בנימין הסמוכה. אליושה היה הולך יום יום לבד ברגל, בקיץ הלוחט ובחורף הקר והגשום. בכיתה ב' עבר אליושה לבית ספר לילדי עובדים, שנפתח באותו מבנה של בית הספר הדתי שבקריית בנימין.

כשהייה בן תשע, נולדה אחותו מינה. ב-1944, כשמינה הייתה בת תשעה חודשים, חלה אביו ונשלח לניתוח ב"הדסה" שעל הר הצופים בירושלים. הניתוח, שאמור היה להיות שגרתי למדי, הסתבך ואביו נפטר, ונקבר בהר הזיתים.

מותו של אביו הותיר את אימו ללא פרנסה מספקת לניהול משק בית וגידול שני ילדים. הנהלת "אתא" נחלצה לעזרתה, ואפשרה לה לעבוד בבית החרושת. מאחר ולא היה מי שיטפל בתינוקת, מינה נשלחה לנהלל למוסד בשם "בית התינוקות של תנועת המושבים". בעוד אליושה בן ה-9 לומד להתנהל בכוחות עצמו בשעות העבודה הארוכות של אימו. באותם הימים כלל בית הספר היסודי שמונה כיתות, מכיתה א' עד כיתה ח'. ומאחר ולא היה כסף לשלם להמשך הלימודים, החליט המנהל להשאיר אותו שנה נוספת בכיתה ח', כדי לדחות את יציאתו לעבודה.

בגיל ארבע-עשרה וחצי, החל אליושה לעבוד בנשר, במוסך של קואופרטיב התחבורה "שחר", שפעל בחיפה ובסביבותיה, לפני איחודו עם קואופרטיב "אגד". אליושה עבד שם כמתלמד במקצועות המכונאות והמסגרות. ובמקביל החל ללמוד מסגרות ומכונאות בשיעורי ערב בטכניון. באותה התקופה הצטרף אליושה לקן "השומר הצעיר" בכפר אתא, בהדרכתו של משה אגוזי מקיבוץ מזרע.

אליושה מספר: "השתייכתי לשכבת גדוד "להבות" הארצי. אהבתי מאוד את הפעולות, את הטיולים, ואת המחנות – עולם חדש של פעילות חברתית ענפה נפתח לפניי." באותן השנים שיחק אליושה כדורגל בקבוצת "הפועל" כפר אתא.

בשנת 1950, נישאה אימו בשנית, ליוסף פלדשטיין ונולדה אחותו צילה. המשפחה עברה לגור בבית משותף דו-קומתי, בן ארבע דירות.

לפני שהגיע לגיל 17, יצא אליושה להכשרה עם חברי גדוד "להבות" כפר אתא לקיבוץ תל עמל (ניר דוד), לתקופה של גיבוש הגרעין עם חברי גדוד "להבות" מקן כפר סבא, קן רמתיים, וקן רמת גן, וכן חניכי חברת נוער מתל עמל.

בשנת 1951 התגייס לנח"ל עם שאר חברי הגרעין. לאחר טירונות של כחצי שנה, נשלחו למחנה הנח"ל בבית אלפא, שנחשבה אז ליישוב ספר.

המסגרת הצבאית בבית אלפא כללה אימונים ויציאה לקורסים ולמילוי תפקידים צבאיים שונים, אבל בעיקר כללה עבודה בחקלאות ובענפי הקיבוץ האחרים, כחלק מהכשרתם המשקית לקראת יציאת הגרעין לקיבוץ בית קמה. מדריכי הגרעין בבית אלפא היו דודה הדס וזאב בָּצָר. בשנה זו עבד אליושה במוסד ובמסגרייה, ולמד לטפל בכלים חקלאיים.

הגרעין היה ההשלמה הראשונה של קיבוץ בית קמה, שנוסד בשם קיבוץ "ספיח" בשנת 1949. מיד עם הגעתו של אליושה לבית קמה, הוא השתלב בעבודת המוסד והחל לטפל בכלים החקלאיים. בשלב מסוים נשלח אליושה לעבוד בשוּבַל ועבד בבישול.

אליושה אף היה חבר בקבוצת הכדורגל "הפועל" שוּבַל, ששיחקה במשך כמה שנים בליגה ג' הארצית.

את החדר שבו התגורר בבית קמה, חָלַק בשנים הראשונות עם שותפים מהגרעין. החדר היה מרכז חברתי, תמיד מלא עד אפס מקום, כולל ידידים מחוץ לקיבוץ, שבאו לביקור ונשארו ללון.

ב-10 שנות חברותו בבית קמה פיתח אליושה קשרים הדוקים עם הבדואים מהשבט ששכן מול קיבוץ שוּבַל. במיוחד התיידד עם בניו של השייח' המפורסם סלמאן אל הוּזַיִל.

בנוסף פעל כמקשר בין הקיבוץ לבין תנועת "השומר הצעיר", שנהגה לשלוח למחנות עבודה תלמידי כיתות י"ב מהקיבוצים ומהתנועה העירונית. כשהגיעו הצעירים לקיבוץ, אליושה היה מטפל בקליטתם ודואג לכל צרכיהם בעת שהותם בקיבוץ.

באותן השנים עיבדו בנגב פלחים מבית אלפא אדמות שהיו שייכות לפני מלחמת העצמאות לערבים. בין השאר עיבדו הבית-אלפים גם אדמות בקרבת בית קמה. היה להם בקיבוץ צריף ששימש למגורים, והיה בו מטבח וחדר אוכל. עם הפלחים הייתה מגיעה חברה מבית אלפא, שתפקידה היה לבשל את

ארוחותיהם. אחת המבשלות הללו הייתה ערגה.

בספטמבר 1959, עשר שנים מאז היכרותם הראשונה במסיבה בבית קמה שנערכה לכבוד קבלת הגרעין לחברות בקיבוץ, ערגה ואליושה התחתנו.

מסיבת החתונה שנערכה בבית אלפא ברוב עם, הייתה משותפת לשבעה זוגות, והתקיימה על הדשא שמעל בית התרבות. הקהל היה ענקי.

ערגה ואליושה חיו יחד שנה אחת בבית קמה. כאשר ערגה הרתה והרגישה רע, יעץ לה הרופא המקומי לחזור זמנית לבית אלפא כדי להיות קרובה לאמא שלה. ערגה קיבלה את עצתו וגם לאחר לידתה של עינת, בתם הבכורה, לא רצתה לחזור לבית קמה. במשך למעלה משנה היה אליושה חי בבית קמה ונוסע בסופי שבוע לבית אלפא.

בשנת 1962 חזר אליושה לבית אלפא, לעבודה במוסד. אליושה השתלב במהירות בחיי החברה בקיבוץ.

אחת מפעילותיו בשנים הראשונות לחברותו בבית אלפא, הייתה בכפרים הערביים מוקיבלה וסנדלה, שבשטח המועצה האזורית "גלבוע". יחד עם שלמה נייגר, היו מגיעים בשבתות לכפרים ונפגשים עם הנוער המקומי. בכל אחד מהכפרים הקימו צריף, ששימש את הנוער כמועדון. הם שוחחו עם הצעירים, שיחקו אתם, ויצאו עמם לטיולים. מאחר ובית אלפא חדלה אחרי מלחמת ששת הימים להיות יישוב ספר, החל אליושה לצאת למילואים. צה"ל הקים אז את סיירת גוש תבור, שהייתה מורכבת בעיקר מחברי קיבוצים ומושבים בעמק, ואליושה התמנה בה לקצין רכב.

בשנת 1974 עבר אליושה לעבוד בקואו-פרטיב בית-שאן-חרוד. באותה תקופה גויס לתפקיד סודי צבאי שהתבצע בסיני, ונמשך כחצי שנה.

בעקבות אסונות צור, במהלך מלחמת לבנון הראשונה, הוחלט בצה"ל להקים בדחיפות יחידת חילוץ והצלה ארצית מקצועית בניהולו של גברוש, ואליושה צורף ליחידה במסגרת שירות המילואים עם עוד

חברים מהסיירת. אליושה מספר: "כבר לא הייתי צעיר, והאימונים שעברנו בהדרגה מאמנים ממכון וינגייט היו קשים ביותר." עם סיום עבודתו בקואופרטיב בית-שאן-חרוד בשנת 82, נבחר לריכוז חדר האוכל בבית אלפא, וניהל את השיפוץ ובחירת הרהיטים בצורה מקצועית ומוערכת מאוד. לאחר סיום תפקידו בריכוז חדר-האוכל, חזר לעבודה במוסך בבית אלפא.

במהלך עבודתו רבת השנים במוסך, למד בקורסים מקצועיים שונים, לרוב בשיעורי ערב, מתוך רצון להרחיב את ידיעותיו בתחום המכונאות. אליושה קיבל תעודות הסמכה כמכונאי, כמנהל מוסך, כבוחן רישוי רכב, כקצין בטיחות בתעבורה ועוד ועוד. בשנות התשעים חזר לעבוד בקואופרטיב בית-שאן-חרוד, כאשר הוזמן להשתתף שם בהקמת חברה להשכרת רכב.

בשנת 1994 נכנס אליושה לעבוד במחצבה. בשנת 2007, בתאונת עבודה נקטעה זרוע הימנית. ולאחר תקופה של שיקום, חזר אליושה לתפקידו במחצבה, ועבד בה עד שנת 2014, כאשר בהיותו בן 80 התגלה גידול בראשו והוא נאלץ לעבור ניתוח כדי להרחיקו.

במשך שנותיו בבית אלפא, היה אליושה חבר ב"צלמון", קבוצת הצלמים הבית-אלפית, אשר קיימה מעבדה משותפת. הקבוצה צילמה נופים ואירועי תרבות, ואחת מפעילותיה שנמשכה שנים רבות הייתה צילום כל ילדי הקיבוץ לקראת מסיבת ראש-השנה, שבה חולקו התמונות להורים. עם הזמן החליף אליושה את מצלמת הסטילס במצלמת וידאו ועבר קורס צילום בווידאו. אליושה היה שותף בצילום סרט פרסומת לנגררים, וסרטונים לקראת חגים ואירועים אחרים בקיבוץ.

*

חברותו האמיצה עם גברוש (גבריאל) רפפורט, הרחיבה את חוג ידידיו. ההתכנסות במרפסת של גברוש בכל שבת שנייה הפכה למוסד שמשך אליו חבורה עליזה.

במשך שנים רבות התקיים ביוזמתו של גברוש, ביום שישי הראשון שלאחר חג העצמאות, ערב שירה שהתחיל בקטן וגדל לאורך השנים למדים עצומים. ערב השירה משך אליו קהל גדול, והפך לשם דבר בקרב אוהבי נגינה ושירה-בציבור מכל רחבי הארץ. ארגון הערב נעשה כולו בהתנדבות כשאליושה המנוע והרוח החיה שמאחור.

*

בחיי המשפחה של אליושה וערגה שימשו בערבוביה אושר גדול ועצב נורא. נולדו להם חמישה ילדים: עינת, איריס, ורד, גלית וצח. בשנת 1969, חלתה פניה, אימה של ערגה, בסרטן ונפטרה בהיותה בת 60. בינואר 1970, נהרג שלמה, אחיה של ערגה. עינת, בתם הבכורה, חלתה בסוף שנת 1970 ולאחר אשפוזים ממושכים בבילינסון, כשאליושה וערגה מטפלים בה סביב השעון, נפטרה בגיל 9 וחצי בפברואר 1971. ביום השנה של שלמה. עמוס, אחיה של ערגה, נהרג בשנת 1973, במלחמת יום הכיפורים. בראיון עם רחל אהרוני שנערך לפני 3 שנים מספר אליושה:

"עשיתי מאמצים לא להישבר כשנחתו על משפחתנו האסונות הגדולים בזה אחר זה. השתדלתי לתמוך, ככל שהיה בכוחי, בערגה, ובכוחות משותפים, ערגה, אסתר, אחותה של ערגה ומשפחתה, ואני – תמכנו בשמעון, אביהן של ערגה ואסתר, שהיינו לו למשענת. ועם הכאב הנורא, המשכנו לקיים משפחה אוהבת ותומכת לילדים, שהאסונות הקשים ליוו אותם מילדותם. המשכנו לתפקד בעבודה ובכל המשימות שהוטלו עלינו, ולא התנזרנו מחיי החברה ומידידינו הרבים בקיבוץ ומחוצה לו."

"היום, כשאני מתקרב לגיל 85, אני מוקף במשפחתי האוהבת, משתתף באירועי הקיבוץ, את שרביט הארגון של ערב השירה העברתי השנה לצעירים ממני, ולמרות העובדה שאני זקוק לעזרה בגלל מגבלותיי הגופניות, אני נוסע ל"דורות בגלבוני", משתתף שם בחוגי אקטואליה והיסטוריה. יומיים בשבוע אני מבלה ב"שזיפים" ומצייר

שם ביד שמאל, שלמדתי לעבוד בה, ויש
אומרים שצירי יפים. "

כרידה....

צברנו יחד דרך ארוכה, שהיו בה האון
קשיים ודמ האון דברים נפלאים.

תמיד היית עם השבילי השבילנו, תמיד
תמיד לא נותן להישר, צורך בלי סוף
ומצודד. ואל כק אני מודה לך
לאורך כל השנים הארוכות....

עם אחרי נפצצת, שמת כל האון
אל אופטימיות.

החודשים האחרונים היו קשים לך.
אתה, הנותן וצורך תמיד, שתאם
לקוק לצורה... כל כק קשה לך....

אני נפרדת ממך, אהבת אותך... כבר
מתאמצת....

אני רוצה להידי תודה צניקית לזכות
הבית הסיצודי שלנו, שביאלו ועלו כל
כק הרבה.

ולחברים, שהתמידו וביקרו לאורך כל
התקופה הזו....

תודה לכאלכמן!!!

עיניך הכחולות מחייכות אלי / איריס ברנע

כמה טבעי לצלם אותך

שתוף הפעולה המלא ממלא

נהכל פשוט

אני מבקשת, מבקמת, מצלמת

ואתה, אבא תמיד כאן, תמיד מוכן

לכל פניה כי אתה יודע את נפש המצלמה

שמחברת בינינו מאז ילדותי בצמצם,

בעדשה, בזווית אהבה רחבה

ואתה תמיד כאן, לך מפינה אלי
בטבעיות חיה עם היד האמת
עם ההתנגרות, ההתנגרות האהבה

חשבתי שיהיה לי קל לכתוב עליך. שהרי כל
כך הרבה שעות אבא-בת היו לנו. אבל
המילים לא מגיעות. איפשהו בשתיים בלילה
ראיתי כמה תמונות וחשבתי על הקשר הזה
שלנו סביב העדשה.

תמונה ראשונה - צילום שאתה צילמת;
אני פעוטה קטנטנה, יושבת על הדשא
ומתבוננת בסקרנות על מכסה עדשה -
בוודאי שלך - שאני מחזיקה בידי.

תמונה שנייה - תמונה שלי מעל קערת
הפיתוח בחדר חושך (מעבדת הצילום) - אני
ילדה קטנה מאושרת, ידי בידך, בדרך
למעבדת הצילום. הדרך לשם מבוצצת אבל
לא אכפת לי, כי לפני שעות בחדר הפלאות
הזה שלך, עם קולות פכפוך מים וריח
כימיקלים. אתה מלמד אותי להעביר עם
מצבט את ניירות הצילום לקערת הפיתוח,
ואני הקטנה מוקסמת מהתהליך הזה של
הולדת תמונה מתוך נייר לבן.

תמונה שלישית - אתה מושא עבודת
המחקר שלי בתואר השני, והפעם אני
מצלמת אותך. אמצע אוגוסט במחצבה לבנה
לוהטת... אני לוקחת אותך לצילומים שוב
ושוב, ושוב, ואתה - משתף פעולה עם כל
ההשתגעויות שלי - "מה שצריך, רק תגיד",
זאת התשובה הקבועה שלך לשאלה אם אתה
בסדר בצילומים באמצע אוגוסט במחצבה,
עם אור בוהק למשל.

תמונה רביעית - אתה נכנס לתערוכת
היחיד שלי בגלריה תל אביבית, נבוכ משהו.
לתערוכה קראתי 'אליושה' והיא המשך ישיר
לעבודת המחקר בתואר השני, ובה ארבעה
סרטי וידאו-ארט, בהם אתה מצולם מבצע
פעולות שביקשתי ממך.

ויש עוד תמונות. ולא רק סביב צילום.
תמונות של נסיעות ארוכות לטיולים
בארץ, טיולים בסיני. תמונות שלנו מלקטים
פטרויות בפרדס, ואז אתה מכין מהן מעדן על
הגזייה בחוץ, תמונות שלך מתקן איזה
טרקטור. תמונות שלך עוצר לעזור למישהו
שנתקע בכביש ולא משנה מה השעה וכמה
ממהרים. תמונות שלך מלווה איזה טיול.

תמונות שלך ענו ארגז כלים. תמונות שלך
מקדצף את המוסך לקראת מסיבת השירה.
תמונות שלך מסדר אחרי מסיבה. תמונות
שלך טופח על שכם של מישהו. תמונות שלך
נוהג. תמונות שלך שמח. תמונות שלך רוקד.
תמונות שלך מוקף אנשים. תמונות שלך
צועק במשחק כדורסל ("ידיים ידיים").
תמונות שלך מארח חבורה קבועה על בירות
וגרעינים בסלון מול משחק כדורגל. תמונות
שלך מחופש בפורים. תמונות שלך משחק
כדורגל על הדשא. תמונות שלך דואג לי
כשלא חוזרת בזמן מטיול כלשהו. תמונות
שלך נוסע להביא מישהו מאיפשהו. תמונות
שלך מתקן משהו, תולה משהו, מסדר משהו.
תמונה שלך מחזיק את הנכד הראשון על
הידיים. ואז את הנכדה השנייה ואז את
השלישי ואז את כל השאר. תמונות שלך
יושב על המרפסת קורא ספר או עיתון עם
אבן על הדפים שלא יעופו. ויש עוד תמונות
רבות במגירת הזיכרון..
ואז תמונות שלך נופל וקם ושוב ושוב
חוטף וקם ושוב בית חולים ושוב קם. עד
שלפני עשרה חודשים נפלת. וכבר לא ממש
קמת.

אבא. אבא שלי. כמה מתחשב אתה. תמיד.
וגם עכשיו, משהה ככה את הסיום, נותן לנו
זמן להבין, להתרגל, לנקות את הגינה
ולשתול בה פרוזים. אבא אהוב. אבא שהוא
מרכז, תמיד מוקף תמיד עושה משהו ותמיד
תמיד תמיד מושיט עזרה לכל מי שצריך.
אבא של עיניים צוחקות, כחולות כמו הים.
אבא של לב הכי רחב בעולם.
אבא עם חוש הומור כזה, אבא שהוא סלע
יצוק וחזק.

אבא של אהבה גדולה לאמא.

אבא של אהבה.

השארית פיסה נומך בכל אחת ואחד מאיתנו.
אוהבת אותך אבא שלי.
נוח על משכבך בשלום כאן למרגלות הגלבוע,
ותבטיח לי שלא תדאג יותר.

איריס

* * * * *

הספד של ורד

"ולפעמים החגיגה נגמרת
כיבוי אורות

החצוצרה אומרת
שלום לכינורות'
בשעות הלילה המאוחרות
אולי נכון יותר, לפנות בוקר,
אביטל ז"ל והנגנים היו מעמידים את כולם יחד
להיפרד מעוד ערב שירה נפלא,
רגע לפני הנעילה עם התקווה
ביחד שרו,
"לקום מחר בבוקר ולהתחיל מבראשית. לקום
מחר בבוקר עם שיר חדש בלב
לשיר אותו בכוח, לשיר אותו בכאב,
לשמוע חלילים ברוח החופשית
ולהתחיל מבראשית. מבראשית
את עולמך בבוקר תמיד לברוא:
האדמה, העשב וכל המאורות.
ואז מן העפר, בצלם אנשים,
לקום מחר בבוקר ולהתחיל מבראשית"
היום כולם כאן אתך – אבא,
מי עומד איתנו כאן ומי בליבו איתך משם.
רק רוצים לומר לך
תודה
תודה על כל כך הרבה שנים שפשוט הרמת להם
לחיים.
קראת לשמוח ולשיר,
ורק ביקשת לאהוב ולתת ללא תנאי.
אז מחר נקום בבוקר עם שיר חדש, כי נדע כולנו
שגם כשכבר קצת היית מבולבל, בקשתך הייתה
ברורה ומדויקת -
שביחד נפגש,
שביחד נאהב,
שבכל מצב, הביחד הוא תפילתך ורצונך!
אבא, דע שלהמונים אתה חסר!
אבא,
גם לי, שמאז ילדותי רצתי איתך מהמרפסת של
גברוש לערבי השירה.
באמת שהערצתי את רפרטואר החברים העשיר
ואושר הסביבה.
אז גם אם לא תמיד ידענו שנינו לחבק ולדבר
קירבה, ברור שהלב של שנינו כן ידע.
תודה
תודה על שהראית לנו יחד עם אמא מה זוו
חברות אמיתית.
מה זה להיות שם האחד עבור השנייה.

תודה על החיוך, על ההומור שהוא רק שלך,
בקיצור - תודה לך.
סליחה אם לפעמים התמונה לא הייתה כל כך
ברורה.
נפרדת, נפרדים ממך היום עם זיכרון לאיש
שבך, במלוא עוצמתך
נתגעגע
מבטיחה שנשמור כמשפחה על מה ששילך.
בטוחה שהמונים היו שם איתנו, תמיד בדמעה
ובהערצה לזיכרון דמותך.
באהבה.
מורד ביתך.
ותודה מיוחדת על היותך הסבא בה"א הידיעה
לתמר שלי.
נוח בשקט ושלווה, תהיה גאה בפועלך.

ורד

* * * * *

הספד גלית

אבא אליושה זה סוג של מותג.
בילדותי האמנתי שלכל מקום שאגיע, רק
אומר שאני הבת שלך, והדלתות ייפתחו
מעצמן.
היית איש של אנשים, של שמחה, של
מסיבות, של עבודה קשה ונתינה.
לא היה חבר אווד שלי שלא למד לשתות
וודקה איתך.
והיה לך גם קול כזה חזק. כזה שלעיתים,
כילדה ביישנית בסביבה הקיבוצית, היה
מכווץ וגורם לי מבוכה.
אני חושבת שגדלתי בתוך מן פער לא פתור
כזה, בין אהבה גדולה אליך לבין מבוכה
שנבנתה מהסביבה.
ואתה בחוכמתך רק עטפת אותי במבט
הכחול והאוהב שלך, ומעולם לא ביקשת
דבר.

אהבת לחבוש אותי, להוציא לי קוצים,
ובעיקר אהבת להגשים לי חלומות.
מתחפושת הצוללן, כאשר בנית לי מיכלי
חמצן בגן, ועד מעיל ורוד שחרשת בשבילו
את כל לונדון בגיל המוסד.

כשיצאתי לטייל בעולם, למדתי שבתוך
האריה השואג שאתה שוכנת נפש רגישה כל
כך.
בכל מכתב בחרת לספר לי על יופיין של
הזריחות והשקיעות בבריכות, על התקווה
לשלום, ובעיקר שורות רבות שהוקדשו
לגאווה במעשי האחים שלי, וכמה שמחת אז
בעופרי הנכד החדש שנולד.

אבא שלי, עברנו כל כך הרבה לאחרונה.
ואתה, שתמיד היית נחוש ונכון לעזור לכל
אדם בכל מצב, לתקן, לחלץ, להושיט יד,
לנחם, להיות משענת, לשבת ליד, להסיע עד
קצה העולם.
אתה, שתמיד היה לך זמן לכל שיגעונותיי.
אתה, שמעולם לא התלוננת, לא שמרת טינה
ובאמת שלא ביקשת דבר לעצמך.

בלית ברירה, כשהגוף והנפש הקשו את
מנוחתך, אפשרת לי להיות שם עבורך.
להחזיק את היד, להשקיט את הסייטם
והפחדים, להתכרבל לצידיך.
אבא שלי, בסוף ימך לימדת אותי חמלה
ואהבה שהיא מעבר לכל דבר.
כל שביקשת כל הזמן, הוא שנהיה יחד,
משפחה מאוחדת ושמחה בדמותך.

אני חושבת שידעת שבשלישי כולנו עובדים
יחד בגינה, ואני בטוחה שהרגשת את האהבה
הפשוטה שהייתה סביב מיטתך.

אני שקטה עכשיו, יודעת שאתה מרגיש
שהשארית חותם גדול בנפשותינו ובעולם.
אני מקווה שאתה לומד למעלה לראות את
גדולתך הרבה, את האיש המופלא שהיית,
והלבבות הרבים שנגעת בהם.

אני יודעת שעיניך הטובות ממשיכות ללוות
ולראות אותי גם עכשיו.
תודה אבא שאהבת את אמא, אותנו ואת
ילדינו כל כך.
תודה שלימדת אותי לבחור תמיד בשמחה.
תודה שלימדת אותי להיות חברה טובה.
תודה שלימדת אותי שאין שום מחסום
לסליחה אמיתית.
תודה שלימדת אותי אהבה.

מקווה שנפשך ונשמתך נחות סוף סוף עכשיו,
בידיעה שקטה שעשית רק טוב לכולם.

גלית

* * * * *

אבא, דיברנו על כך שביום שתפסיק לדאוג זה
היום... והינה הוא הגיע, עזוב, עזוב לי עד
מאוד.

היית דמות מופת, לימדת אותי בפועל מהי אהבת
הזולת, דאגה לאחזר, חבר.

תמיד מוקף, תמיד ענייני, קשוב ומבין.
לא תמיד ירדנו בשיחתנו לעומק הנפש פנימה,
אבל הייתה הבנה במבט, הבנה אהבת של אב
שדואג לבנו הצעיר, הקטן. בהמשך, קשר של
אנשים מבוגרים, סבא, נכדים, ובסוף קצת
התהפכו היוצרות והפך לקשר של בן אוהב,
שדואג לאביו שבגר ולמד אט אט שמותר קצת
עזרה...

היית חזק, מדויק, ידעת לשלב בין רצינות
לצחוק, להיות במרכז התמונה, אבל בצד, רק לא
להפריע. אוהב ודואג, אבל נותן את החופש
במבט בטוח שמעביר - "זה בסדר".

קשה להיפרד כך פתאום, גם אם קיבלנו הכנה
בחודשים האחרונים. מודה לך על ארגז הכלים
המדהים שנתת לי לחיים.

אזכור אותך לנצח, עיניים כחולות עמוקות, זקן
מכובד וחיוך של שמחה, יד מושטת לתמיכה.
אוהב/אהבתי אותך אבא, תהנה מהשקט שתמיד
דיברת עליו ונראה לנו רחוק... והינה הוא כאן...
המים רטובים והמנוחה בקבר.
געגועים לאין, הבן.

צח

* * * * *

אליושה

החברות איתך הייתה חוויה שנמשכה בינינו
כחמישים שנה, מלאת אתגרים וקשר הדוק
ואמיתי, שהלך והתפתח גם בין משפחותינו.
ליוויתי אותך ברגעך הקשים, עת נפצעת,
ולאורך כל תקופת השיקום, שם למדתי להכיר
אותך טוב יותר, את תכונותיך המיוחדות של

נחישות ונתינה לאחר, ואיך אתה תמיד מעורב
בכל מקום שאפשר לעזור.

אליושה, היית איש מיוחד, אופטימי, איש של
אנשים, המשכיל לחבר בין כולם, אוהב לארח,
דואג שלכולם יהיה טוב ושמח. אני זוכר את
הפעילות שלך כל שנה לקראת האירוע של יום
העצמאות, בברכות הדגים ובהמשך במוסף,
אותו היית ממרק לכבוד כל האורחים.

הלכת מאתנו ועכשיו אתה קרוב לאלוהים. אין
לי ספק שגם הוא כבר נהנה ממחיצתך. תהיה
חזק שם למעלה, המשך לדאוג ולשמור על
כולנו כמו שנהגת כשהיית פה איתנו.

כבר היום אני מרגיש בחסרונוך, והגעגועים
שוקעים בכאב שלא מרפה. אני מביט לשמיים
ומצייר את דמותך עם הזקן, החיוך התמידי
ועיניך הטובות, וגאה בך, חבר וגיבור של
כולנו.

הלואי והייתי יכול להחזיר את הזמן לאחור,
כדי שנמשיך בקשר החברי האמיץ שבנינו,
אבל לצערי זה לא ניתן.

נוח בשלום על משכבך,

ותדע עד כמה אני עדיין אוהב אותך.

חברך, משה גלילי

04-6533000
04-6533849
04-6533851
04-6533611

מרכזיה:
גזבר:
תנה"ח:
פקס:

04-6533600
04-6533433
04-6533572
04-6533626

מזכירים:
רכז משק:
רכז קהילה:
פקס:

31.10.2022

אל חברי בית אלפא
בגיל עבודה

שלום רב,

הנדון: חתימה על מסלקה

עד היום הייתה חובה על חתימה על מסלקה כל שנה (אנחנו ביצענו כל שנתיים).
לאחרונה מאפשרת מדינת ישראל חתימה ל-10 שנים, כדי להקל על אזרחי המדינה.
בקרוב יזרשו כל החברים בגיל העבודה לחתום על מסלקה ל-10 שנים. החומר
יישלח מחברת "טנא-מבט" שאיתה אנחנו עובדים בתחום הפנסיוני.

דרישה נוספת (שלא הייתה קיימת עד היום) היא צילום תעודת זהות. כל חבר מחויב
מעבר לחתימה על מסלקה, להעביר צילום של תעודת זהות, אלי או אל תמר איתן.

אשר לתושבים, ניתן לשלם 250 ₪, לצרף אותם לנושא ולקבל את כל הפרטים
הדרושים כפי שניתן לחברי קיבוץ.

בברכה,
גיורא אלוני
יו"ר ועדת פנסיה.

לזכרה של מילה קולטון (1924-2022)

בשנת 1957, כאשר אני ויוסי ילדים, תינוקות רכים, גברה האנטישמיות בפולין ושרר מצב פוליטי מורכב ... אבא הודיע לך שעוזבים הכל ועולים לישראל.
נתלשת שלא מרצונך מעמך, משפחתך, דתך ושפתך...
יצאתם למסע תלאות ונדודים אל הלא נודע, באוניה לנמל חיפה, ומשם נלקחתם במשאית, בלילה חשוך, למעברה בפוריה. הניחו אותנו בצריף רק עם רצפה, ללא קירות וגג (למחרת הקימו את הקירות) וללא מים וחשמל, בקיץ לוהט, במקום שורץ עקרבים ונחשים.
לאחר זמן מה העבירו אותנו למעברה משוכללת יותר בטבעון.

היה לי קשה לשמוע את סיפוריך מאותה תקופה, סיפורים של סבל והישרדות. אין ספק שאת היית גיבורה!! אך אני פעמים רבות נאטמתי, לא רציתי לשמוע, בכדי להגן על נפשי.

במאי 1959, תקופה של טרום בחירות, במדינה פעילים של מפלגת מפ"ם הסתובבו בטבעון וניסו למשוך עולים חדשים לקיבוצים, בהבטחה לחיים יפים. בחרתם בבית אלפא, התרשמתם מדוברי הפולנית ומקבלת הפנים היפה.
הגענו לבית אלפא, מסרת את ילדייך לחינוך המשותף. בלילות ישבתם מאחורי החלון של בית הילדים, ובבוקר יצאת לחרם לבצור ענבים...
מאירופה הירוקה הגעת לקיבוץ הכי קשוח בעולם, מלא קוצים ודרדרים תרתי משמע. שנים רבות מאוד היית נטע זר, שונה בנוף, אחרת, ואני רציתי אותך קיבוצניקית מההשלמה...
על אף הקשיים בנית לנו בית חם, מלא ריחות וטעמים נפלאים, יציר כפייד, ידעת לאפות ולבשל את המאכלים היהודיים של כל חג יותר טוב מכל יהודייה כשרה...

אמא שלי
6.11.2022

נולדתי לך מתנה ליום הולדת 30 בסוף חודש נובמבר. מאז אונחנו ביחד מדי שנה מציינות שגדלנו בשנה... השנה את בת 98, והפעם אני לבד, נראה איך יעבור... זכיתי באמא להמון שנים.
אמא נולדה בשנת 1924 בפולין בעיירה פניוב, אזור שלזיה תחתית.
משפחה ברוכת ילדים 8 בנות ובן אחד, אמא הילדה הבכורה... נולדה ראשונה ונפטרה אחרונה.
משפחה נוצרית-קתולית. (אך אל דאגה - עברה גיור כהלכה ובמקווה טבלה)

גדלה בכפר ירוק עם חצר גדולה, בה גדלו פרות, תרנגולות, חזירים וסוסים... אביה היה אומן בעץ, בנה גלגלים לכרכרות...
מגיל צעיר נאלצה לעזור במשק ובטיפול באחיה הצעיריני, לא היה זמן להתפנק.
ולבית הספר נסעה על אופניים, מרחק של 5 ק"מ, יום-יום בשלג כבד.

כאשר בגרה ועזבה את הכפר, התקבלה לעבודה במחסני מזון ענקיים, אותם ניהל חיים קולטון, שהיה בעמדה בכירה במינהל הפולני.
הכירה בחור נאה, מבוגר ממנה ב-15 שנה, אשר בשואה איבד את אשתו ו-2 ילדיו. אבא בקש להקים עם אמא משפחה חדשה, ואכן הזוג חי ברווחה כלכלית, דירה יפה מטעם הממשלה עם רכב ונהג צמוד.

בשנת 1952 נולדה בתכם הבכורה בלה, שנפטרה בגיל 3 ממחלה.
כל השנים ראיתי בבית תמונה דומה לשלי, עם נר נשמה פעם בשנה...
אך לא בדיוק הובנתי, לא שאלתי יותר מדי שאלות... חשתי את הכאב.

5.11.22

לסבתא שלי יש עיניים כחולות ויפות, גיליתי זאת שוב בשבועות האחרונים, מבעד למשקפיים שהוסרו, כאשר כוחותייך אזלו, לאחר 98 שנות חיים.

ימים אחרונים כואבים, הרצון להיות איתך ברגעים האחרונים אל מול הקושי לראותך כה שברירית.

סבתא מילה אצילית ויפה, עם נימוסים וגינונים אירופאיים. תמיד דאגה להתהדר בסיכה, מטפחת, בגד שתפרה – שיא האופנה. כך גם הבית מסודר וגינה הכי מטופחת בשכונה.

סבתא מילה שתמיד תמצא פתרון לכל בעיה, מכפתור ועד חליפה שלמה. שיהיה מענה לילדים, לנכדים ולנינים, ושחלילה נהיה לא מרוצים.

תמיד דאגת לשאול לשלום כולם, וגם אובדן אנשים יקרים וקרובים לך במהלך החיים, היה נראה שאותך לא יכול לשבור, ושאותך רק מחזק ומעצים.

אפילו אחרי שסבא נפטר לפני הרבה שנים, ונשארת לבד, השתבחת ופרחת כאשר דאגת למלא את החלל בטיולים, עבודה, חוגים ואנשים.

מי שכתב בדיחות על אוכל של פולנים, לא אכל אצל סבתא מילה, שידעה להפוך אפילו חביתה פשוטה למאכל שזוכרים. ריחות וטעמים שאין אפשרות להסביר במילים. בחגים עמלת קשה שהכול יהיה מוכן וטעים, ובימי הולדת היית מפנקת במתנה הכי משתלמת.

בתור ילדה, את וסבא הייתם לי מקום מפלט ברגעים קשים, סיבה למסיבה בימי שישי, ובשבתות ארוחות משפחתיות שעליהן לא מוותרים.

חודשיים אחרונים שאני ברגשות מעורבים, ההבנה שגופך התעייף והגיע הזמן לשחרר, ובין

לרגע לא נחת, וקמת, תפרת, סדגת וקראת, אמא שהכול יודעת לעשות ועושה הכי טוב. נמלה חרוצה... ואל נשכח את הגינות היפות שבמו ידיך שתלת וטיפחת, ליד כל בית שבו גרת... הן היו לך אוויר לנשימה וצבע לנשמה.

היית לי אמא דואגת, פנויה תמיד לכל בקשה ועזרה בעת שמחה ועת צרה.

לפני 12 שנה זכיתי לטיול משותף עמך לארץ מולדתך ולמשפחתך, להכיר את אחיותייך המקסימות ובני דודים בהמונים... אשר לצערי גם היום הם רחוקים. הכרתי שם אמא אחרת, בטוחה, שמחה, מספרת בדיחות, מגלגלת שיחה בבטחה... ולא חוששת מטעות ושגיאה בשפה... ואני מגמגמת בפולנית וקצת עושה לך בושות... הקיפו אותנו באהבה גדולה - סוף סוף הייתה לי משפחה ענקית...

את 10 השנים האחרונות של חיך העברת בדירונית ובבית רב-גיל. הרגשת שאת זקוקה להגנה ותמיכה, ועשית זאת בתבונה רבה. הצוות עטף אותך באהבה גדולה, בהערכה, הכרת אנשים חדשים. בזכותך הוקם מועדון הרמי המפורסם... עם השחקניות שושקה, ציונה, אילנה ותמר ועד היום הקשר נשמר.

לפני 3 שנים חווית פרידה קשה מעדי, נכדה יקרה ואהובה, הקשר בינכן היה חזק, ומאז נחלשת והתעייפת...

ושוב תודה לצוות רב-גיל - מלאכים - שעושים עבודת קודש שבקודשים, בדאגה אמיתית לכבדך להוקירך עד הנשימה האחרונה, באווירה שלווה ונינוחה עם מוזיקת רקע לנשמה... עצמת עיניים ועפת לשמיים... עליזקה

* * * * *

העצב האינסופי לראותך חלשה, עייפה כאובה –
והפרידה קשה.

את מחייכת בקושי חיוך שלי נראה ילדתי, עם
עיניים כחולות וטובות, מסתכלת סביב ובקול
חלוש מבקשת שאת ידך נחזיק...
מקווה שנוכחותי, גם אם מועטה, הצליחה קצת
להקל עלייך רגעים אחרונים לא פשוטים.

וכמו בחייך, את גם מסיימת את דרכך, בצורה
אצילית, למרגלות הגלבוש, בשקט מופתי.

סבתא יקרה, תודה על אהבה גדולה וזיכרונות
טובים.

רינת

* * * * *

סבתא,

התבקשתי לכתוב כמה מילים על סבתא
מילה, ולא אשקר - התקשיתי לבחור במילים
המושלמות. כי איך בוחרים סיפור אחד
מתוך אלפי הסיפורים שסיפרת לי? איך
בוחרים בדיחה אחת מתוך האין סוף בדיחות
שצחקנו מהן? איך בוחרים בזיכרון אחד
שמתאר את מי שאת היית עבורי?
לכן סבתא, החלטתי פשוט לספר כמה
אהבתי אותך. כמה אהבתי לשבת לצידך
ולשמוע אותך הושפת בפנינו עוד סיפור
מהעבר שלך. כמה אהבתי שהיו בדיחות שהיו
מצחיקות רק אותך ואותי. כמה אהבתי
שהידיים שלך תמיד היו רכות ונעימות. כמה
אהבתי את החיוך שלך כשנכנסנו אל חדרך.
כבר כמעט חודש שאני מתכוננת לרגע הזה,
לרגע שבו אצטרך להיפרד ממך. כמעט חודש
שאני מנסה לאסוף כמה שיותר מילים
וזיכרונות שיעזרו לי לתאר את הקשר ביננו,
שיעזרו לי לתאר כל רגע שבילינו יחד. לתאר
את כדורי השוקולד מלאי הסוכריות שהיית
מחלקת לנו, לתאר את הפיצות האישיות
שרק חיכו שאנחנו נחטוף אותם.
אבל אין מספיק מילים בעולם שבעזרתן
אוכל לתאר את האהבה שהייתה בכל חיבוק

שנתת לנו, את הרכות שהייתה לך בעיניים
כשהסתכלת עלינו משחקים וצוחקים.
סבתא, היום אנחנו כאן כדי להיפרד ממך,
מאישה חזקה, יפה ואצילה, מאמא שגידלה
שני ילדים יפים, מוכשרים ומצחיקים כמעט
כמוך, ומסבתא שידעה לחבק, לפנק ולאהוב
עד אין סוף.

אני אוהבת אותך וכבר מתגעגעת

עומר

05.11.22

מֶלֶךְ

אָדָם, אֵם, סְבִיבָה וְאִשָּׁה
תְּמִירָה וְזִכָּה, עֲקֻשָׁנִית וְחֲרִיפָה
מִתְמוּדָדָת בְּתַבּוּנָה
עִם קִשְׁיֵי הַזְקָנָה.
לֹא מוֹתֶרֶת, מִמְשִׁיכָה
מוֹצֵאת פְּתֻרֹנוֹת בְּמִצִּיאוֹת קִשָּׁה.

מִשְׁפָּחָתָךְ סְבִיבָה וְזִמְכָת וְקִשּׁוּבָה
אוֹהֶבֶת, מִתְבַּקֶּת
מִשְׁקִיעָה מִחֲשָׁבָה
לְשִׁפּוֹר וְסִדּוֹר הַסְבִּיבָה הַקְרוֹבָה.

אֶת עוֹזְבֵת אוֹתָנוּ שְׁבַעַת יָמִים
הַדְּמָעוֹת זוֹלְגוֹת
אֲבֵל הַחַיִּים נִמְשָׁכִים.

נוֹחֵי בְּשָׁלוֹם לְמַרְגְּלוֹת הַהָר
קוֹלְךָ בְּלִבֵּנוּ
לְאֶרֶץ יָמִים נִשְׁאָר.
חֲזָק, בְּרוּר
וּבְעֵקֶר מְשָׁלִים
אֶת דְּמוּתְךָ בְּלִבֵּנוּ,
אֶת מַהוּת הַחַיִּים.

צִיּוֹנָה